

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	503 - 02 - 89
Дата	16 / 11 2015 г.

17.56

**по законопроект за държавния бюджет на Република България
за 2016 г., № 502-01-86, внесен от Министерски съвет на 30.10.2015 г.**

На заседание, проведено на 12 ноември 2015 г., съвместно с Комисията по икономическата политика, Комисията по бюджет и финанси разгледа законопроекта за държавния на Република България за 2016 г., внесен от Министерския съвет.

На заседанието присъстваха: Владислав Горанов – министър на финансите, Кирил Ананиев – заместник-министър на финансите; Петър Москов – министър на здравеопазването; Божидар Лукарски - министър на икономиката, Николина Ангелкова - министър на туризма, Димитър Радев - управител на Българската народна банка и Калин Христов – подуправител на БНБ, Цветан Цветков - председател на Сметната палата и Горица Грънчарова - заместник-председател на Сметна палата, Бисер Петков - управител на Националния осигурителен институт, д-р Глинка Комитов - управител на НЗОК, Димитър Узунов - член на Висшия съдебен съвет и председател на Комисията по бюджет и финанси на ВСС, Васил Велев – председател на Асоциацията на индустриалния капитал, Григор Димитров – главен директор на Българската стопанска камара и член на Надзорния съвет на НЗОК, Евгений Иванов - изпълнителен директор на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, Васил Тодоров – главен секретар на Българската търговско-промишлена палата, Николай Ненков – вицепрезидент на Конфедерацията на независимите синдикати в България и Любен Тонев – Директор на Института за социални и синдикални изследвания, Лукан Лазарски – председател и Галентин Грозев – заместник-председател на управителния съвет на Синдикален алианс „Сигурност” в МВР и др.

От името на вносителя законопроектът беше представен от министър Владислав Горанов, който запозна народните представители с основните параметри и показатели, включени в законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2016 г.

Основните размери на показателите по Консолидираната фискална програма (КФП) за 2016 г. са:

По приходите

Размера на сумата на **Общо приходите, помощите и даренията по КФП за 2016 г. е 33 015,7 млн. лв.**(37,4% от БВП) и е по-голяма със **1 366,2 млн. лв.**от сумата на ревизираната оценка на **Общо приходите, помощите и даренията на КФП за 2015 г.**, която е **31 649,5 млн. лв.** и **36,8 %** от БВП за 2015 г.

Сумата **1 366,2 млн. лв.** е резултат от **увеличението** на данъчно-осигурителните приходи с **1 265,6 млн. лв.** и **неданъчните приходи** със **861,9 млн. лв.** и от **намалението** на помощите и даренията със **761,2 млн. лв.**

Горните общи размери на сумите по показателите на **приходите на КФП за 2016 г.** се разпределят, както следва:

- По **Националния бюджет за общо приходи, помощи и дарения за 2016 г. 30 503,3 млн. лв.**, или **34,6 %** от БВП при **28 370,3 млн. лв.** и **33,0 %** от БВП за **2015 г.**, или за 2016 г. има **увеличение на приходите с 2 133,0 млн. лв.** Тази сума е резултат от **увеличението** на данъчно-осигурителните приходи с **1 265,6 млн. лв.** и **неданъчните приходи** със **862,5 млн. лв.** и от **намалението** на помощите и даренията със **5,0 млн. лв.**

По разходите

Размерът на сумата на **Общо разходите и вноската в бюджета на ЕС по КФП за 2016 г. е 34 815,7 млн. лв.** или **39,4, %** от БВП и е по-голяма с **292,0 млн. лв.** от сумата на ревизираната оценка на **Общо разходите и вноската в бюджета на ЕС на КФП за 2015 г.**, която е **34 523,7 млн. лв.** и е **40,2 %** от БВП за 2015 г.

Сумата на **увеличението** на общо разходите и вноската в бюджета на ЕС за 2016 г. в размер на **292,0 млн. лв.** се разпределя: - **262,1 млн. лв.** за разходи и **29,8 млн. лв.** за вноски в общия бюджет на ЕС.

Бюджетно салдо

В консолидираната фискална програма за 2015 г.- 2018г., за 2016 г. Министерският съвет е приел бюджетното салдо да бъде **дефицит** в размер на **-1 800,0 млн. лв.** Отнесено към прогнозния размер на БВП дефицитът е **2.0 %**. Бюджетното салдо се образува от **дефицитните бюджетни салда на Националния бюджет** в размер на **- 1 649,4 млн. лв.** и на **Сметките за средства от ЕС** в размер на **150,6 млн. лв.**

Направление на разходите по Консолидираната фискална програма за 2016 г. по функции:

1.Функция „Общи държавни служби”

Разходите за функцията по КФП за 2016 г. са в размер на **2 055,2 млн. лв.**

2. Функция „Отбрана и сигурност”

Разходите за функция „Отбрана и сигурност” по КФП за 2016 г. са в размер на **3 342,2 млн. лв.**

3. Функция „Образование”

Разходите за функция „Образование” по КФП за 2016 г. са в размер на **3 120,5 млн. лв.**

4. Функция „Здравеопазване”

Разходите за функцията „Здравеопазване” по КФП за 2016 г. са в размер на **3 938,4 млн. лв.**

5. Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи”

Разходите за социалното осигуряване, подпомагане и грижи по КФП за 2016 г. са в размер на **11 896,1 млн. лв.** и 13,5 процента от БВП.

6. Функция „ Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда”

За тази функция по КФП за 2016 г. са предвидени разходи в размер на **2 443,7 млн. лв.**

7. Функция „Почивно дело, култура и религиозни дейности.

Разходите за Функция „Почивно дело, култура и религиозни дейности по КФП за 2016 г. са в размер на **580.2 млн. лв.**

8. Функция „ Икономически дейности и услуги

Разходите за Функция „ Икономически дейности и услуги” по КФП за 2016 г. са в размер на **5 627,4 млн. лв.**

9. Разходи неklasифицирани в други функции

Планираните разходи, без резерв, по тази функция в КФП за 2016 г. са в размер на **802,3 млн. лв.**

В тази функция са включени разходите за лихви по обслужване на дълга, както и разходите за лихви по държавни инвестиционни заеми.

Бюджетни взаимоотношения на държавния бюджет с общините за 2016 г.

Политиките в бюджета по отношение на общините са насочени към разширяване на възможностите за тяхното устойчиво и балансирано развитие. Израз на тази политика е ежегодното нарастване размера на бюджетните взаимоотношения между държавния бюджет и бюджета на общините.

Със законопроекта на държавния бюджет 2016 г. за бюджетни взаимоотношения с общините се предлага обща сума **2 662.1 млн.лв.**, от която сума за местни дейности са **403, 6 млн. лв.** и за делигираните от държавата дейности **2 258,5 млн. лв.**

Със закона за държавния бюджет за 2015 г.е одобрена обща сума на бюджетни взаимоотношения **2 485,6 млн. лв.**, в т. ч. за местни дейности **386,4 млн. лв.** и за делигираните от държавата дейности **2 099,2 млн. лв.** Следователно за 2016 г. общата сума на бюджетните взаимоотношения е

увеличена със **176,5 млн. лв.**, в т. ч. увеличението за местните дейности е **17,2 млн. лв.** и за делигираните от държавата дейности **159,3 млн. лв.**

Общата сума на увеличението **176,5 млн. лв.** е разпределена по всички показатели на бюджетните взаимоотношения, а именно: за общата субсидия за държавните дейности **156.1 млн. лв.**; за обща изравнителна субсидия **5,0 млн. лв.**; трансфер за зимно подържане и снегочистване **5,1 млн. лв.** и за целевата субсидия за капиталови разходи **10,3 млн. лв.**

По законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2016 г., със становище на Министерския съвет по чл. 1 и 2.

Приходите и помощите се предлагат на обща сума **20 623,6 млн. лв.** В това число данъчните приходи са **18 065,5 млн. лв.** и неданъчните приходи са **2 558,1 млн. лв.**

Общата сума на разходите е **10 946,2 млн. лв.** и се разпределя за текущи разходи **8 322,0 млн.лв.**; капиталови разходи **2 521,9 млн.лв.**; за приръст на държавния резерв(нето) **19,2 млн. лв.**; за предоставени текущи и капиталови трансфери за чужбина **11,9 млн. лв.** и за резерв за непредвидени и/или неотложни разходи **71,1 млн. лв.**, от които по Централния бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия **70,0 млн. лв.**; по бюджета на съдебната власт **0,6 млн. лв.** и по бюджета на Народното събрание **0,5 млн. лв.**

Бюджетните взаимоотношения (трансфери) нето са **10 455,2 млн. лв.** и са резултат от „предоставени трансфери за:” в размер на **10 526,0 млн. лв.** и „получени трансфери от:”, на сума **70,8 млн. лв.**

Предлага се бюджетното салдо да бъде **дефицит в размер на 1 787,6 млн. лв.** и извършване на операции в частта на финансирането на бюджетното салдо със същата сума.

Бюджет на съдебната власт за 2016 г.

Министерския съвет предлага общ размер на приходи **140,0 млн. лв.**, в т. ч. от дейността на органите на съдебната власт **20,0 млн. лв.** и от приходи от съдебни такси **120.0 млн. лв.** **Предлага се общ размер на разходите 518,0 млн. лв.**, от които: **508,9 млн. лв.** за текущи разходи; **8,5 млн. лв.** за капиталови разходи и **0,6 млн. лв.** резерв за непредвидени и/или неотложни разходи.

Бюджет на Народното събрание за 2016 г.

За 2016 г. е предвидено бюджетът на Народното събрание да има следните показатели: приходи **1,5 млн. лв.**, разходи **53,4 млн. лв.** и бюджетни взаимоотношения с Централния бюджет **51,9 млн. лв.**

Промени в рамката по държавния бюджет за 2015 г.

Съгласно разчетите на управляващите органи за префинансиране на разходи по програмите и за осигуряване на съответното национално съфинансиране на проектите са необходими допълнителни трансфери в размер на **714, 7 млн. лв.** Освен това ще са необходими и допълнителни средства от **110 млн. лв.** за финансиране на ДДС на бенефициентите-общини по Програмата за развитие на селските райони и **110 млн. лв.** допълнителни плащания по приключването на инвестиционните проекти по Оперативна програма „Транспорт” под формата на временна финансова помощ.

За да се отговори на предизвикателствата, свързани с осигуряването на допълнителни трансфери за сметки за средства от Европейския съюз и възникнали непланирани разходи, свързани с оптимизацията на персонала в различни сектори както и отразявайки актуализираните оценки по приходите в частта на приходите, се налагат промени в рамката на държавния бюджет за 2015 г.

Предлага се в ЗДБРБ за 2015 г. приходите да се увеличат с **832,8 млн. лв.**; разходите с **387,8 млн. лв.**; трансферите с **494,7 млн. лв.** и бюджетното салдо с **49,7 млн. лв.** **Предлага се** тези суми да се **разпределят по показателите** както следва:

- **В раздел I общата сума на приходите, помощите и даренията да се увеличи от 18 247,6 млн. лв. на 19 080,4 млн.лв.,** или увеличение със **832,8 млн.лв.** Очаква се увеличението да се получи от постъпили в повече данъчни приходи в размер на **720,8 млн. лв.** и повече неданъчни приходи в размер на **112,0 млн. лв.**

- **В раздел II Разходи сумата 9 056,5 млн. лв. се увеличава на 9 444,3 млн. лв.,** или нараства с **387,8 млн. лв.** в т.ч. т. 4. Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи сумата 71,1 млн.лв. става 458,9 млн. лв., или се увеличава с **387,8 млн. лв.** ; В т.4. Резерв за непредвидени и/или неотложни разходи се създава:

- нов ред 4.1. с наименование „По централния бюджет” със сума **457,8 млн. лв.;**

- досегашната точка 4.1.”По централния бюджет за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия” със сума **70.0 млн. лв.,** става т.4.1.1. като се изменя и получава наименование „за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия”- **70.0 млн. лв.** и

- нов ред 4.1.2- за допълнителни фискални мерки – **387,8 млн. лв.**

В частта на **раздел III. Бюджетни взаимоотношения (трансфери) нето** сумата **10 436,9 млн. лв.** се увеличава на **10 931,6 млн. лв.,** или нараства с **494,7 млн. лв.,** от тази сума **124,0 млн. лв.** се дават за т.1.12. Сметка за средствата От Европейския съюз на Националния фонд(нето) като сумата по закона **1 004,3** се увеличава на **1 128, 3 млн. лв.**

и сумата 370,8 млн. лв. се насочва към т.1.13. Сметка за средства от Европейския съюз на Държавния фонд „Земеделие“.

В резултат на горните изменения и допълнения на приходите и разходите бюджетното салдо за 2015 г. се променя, като дефицитът от 2 225,4 млн. лв. се увеличава на 2 275,4 млн. лв.. Увеличението на дефицита е с 49,7 млн. лв.

В раздел VI Операции в частта на финансирането – нето се създава нов ред: в т.ч. предоставена временна финансова помощ(нето)-110,0 млн. лв.

По законопроекта се проведе обширна дискусия, в която своите становища изказаха по-голямата част от присъстващите.

Представителят на Висшия съдебен съвет Димитър Узунов подчерта, че за първи път двата проекта за бюджет на съдебната власт са толкова близки и че основната цел е осигуряване нормалната работа на съдебната система и постигане на равен достъп до правосъдие.

Управителят на Българската народна банка Димитър Радев изрази подкрепата на БНБ за законопроекта, като подчерта, че няма различия между макроикономическата прогноза на БНБ и МФ. Г-н Радев изрази подкрепа за заложения икономически растеж, който е свързан с тенденцията на повишаване на експорта, на вътрешното търсене и на БВП. БНБ подкрепя заложения бюджетен дефицит и фискалната консолидация.

Представителят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев изрази принципна подкрепа за законопроекта и настремежа за свиване на дефицита до 2 %. Подкрепя се и политиката за постепенна консолидация и пълно балансиране на публичните финанси. АИКБ категорично подкрепя увеличаване на средствата в бюджета на сектор „Образование и наука“, като се акцентира в допълнително финансиране на техническите университети, професионалното образование, приложните научни изследвания и др.

Представителят на КНСБ Любен Тонев подчерта следното: темпът на нарастване на заетостта и подобряването на пазара на труда е незадоволителен; фискалната консолидация е прекалено стръмна; липсват приоритети в социалните функции; не бива да отпаднат процентите и добавките за стаж и опит и т.н. В заключение г-н Тонев изрази становището, че КНСБ не намира достатъчно основания за подкрепа на законопроекта и предлага да се направят необходимите промени, които ще доведат до установяването на по-добър баланс между труда и капитала.

Представителят на Българската търговско-промишлена палата Васил Тодоров изрази принципна подкрепа за законопроекта и препоръча: да се ограничи преразпределителната роля на държавата до 35 %; да се намалят приходите от такси – най-вече за такса битови отпадъци, която продължава да се определя по несправедлив начин; увеличаване на

разходите за наука чрез осигуряване на допълнителни средства за научни изследвания и внедряване на иновации с цел обезпечаване и насърчаване на връзката бизнес-наука.

Представителят на Синдикален алианс „Сигурност” в МВР Галентин Грозев изрази принципно съгласие относно необходимостта от спешни реформи в системата на сигурността и готовност за съвместни разговори с народните представители.

Становища и въпроси изказаха и членовете на комисията по бюджет и финанси.

След приключване на дискусиите се проведе гласуване при което се получиха следните резултати:

1. По Законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2016 г. с **включен проект** на Висшия съдебен съвет по чл. 1 и 2: „За” – няма, „Против” - 7 народни представители и “Въздържали се”- 11 народни представители”.

2. По Законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2016 г. **със становище** на Министерския съвет по чл.1.и 2 : “За” – 11 народни представители, “Против”- 7 народни представители, без “Въздържали се”.

Въз основа на гореизложеното и резултатите от гласуването, Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Закона за държавния бюджет на Република България за 2016 г. със **становището на Министерски съвет** по чл.1 и 2., № 502-01-86, внесен от Министерския съвет на 30.10. 2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА